

2023

Eesti muusika ja muusikud kodus ja maailmas SEPTEMBER

- [1. ja 16.09 Hortus Musicuse kontserdid Tallinnas.](#) 1.09 esineb Tallinna Jaani kirikus **Andres Mustoneni** 70 aasta juubeli puhul Iisraeli tuntum barokkansambel Barrocade ja Mustoneni loodud ning pikalt juhitud mainekas vanamuusika ansambel **Hortus Musicus**. Kaasa teevad Alberto Martini (viul, Itaalia), Shai Kribus (oboe, plokkflööt, Iisrael/Šveits), Yeela Avital (sopran, Iisrael), Maya Amir (metsosopran, Iisrael), **Anto Önnis** (tenor), **Neeme Punder** (flööt) ja **Piret Aidulo** (orel). Kontserti juhatab Andres Mustonen (viul). Kõlavad säravaimad barokkteosed Monteverdilt, Vivaldilt, Händelilt, Bachilt, ja Marcellolt. Kontserdile eelneb duubel-CD "Scriptura sacra: Bach. Sonatas & Partitas" ja raamatu "Andres Mustonen: Fuuga mitme teemaga" esitlus ning autogrammitund. Raamat on kakskeelne ja mõeldud järjena eelmisel aastal ilmunud raamatule "Hortus Musicus. Viiskümmend". Raamatu autor on **Annika Lõhmus** ning projekti juht ja sisutoimetaja **Saale Fischer**. 16.09 annab Hortus Musicus kontserdi Tallinnas Väravatornis. 15. septembri päikeseloojangul algab Heebrea kalendri järgi 5784. aasta. Selle tähistamiseks kõlab juudi traditsiooniline muusika.
- [1.–28.09 Kontserdid Paavo Järvi juhatusel Saksamaal, Rumeenias, Tšehhis, Šveitsis ja Prantsusmaal.](#) 1.–2.09 seisab Paavo Järvi Zürichi Tonhalle orkestri (Tonhalle-Orchester Zürich) ees Beethovenfesti raames Bonni Ooperiteatris Saksamaal. 1.09 toimub festivali avakontsert, kus ettekandele tulevad Arthur Honeggeri "Pacific 231" ja Jürg Halteri, Roberto Domeniconi ja Fredy Studeri koostöös sündinud teos "Wir sind gute Menschen", mille on arranžeerinud kõnele ja orkestrile Ian Anderson (esiettekanne). Antonín Dvořáki teostest tulevad ettekandele Tšellokontsert b-moll op. 104 ja helilooja kuulsaim teos Sümfoonia nr 9 e-moll op. 95 "Uuest Maailmast". Solistidena astuvad üles vene tšellist Anastasia Kobekina ja Jürg Halter (Achtung Niemand, kõne). 2.09 juhatab Järvi Ludwig van Beethoveni Klaverikontserti nr 3 c-moll op. 37 ja Anton Bruckneri Sümfooniast nr 9 d-moll. Solistina astub üles saksa pianist Fabian Müller. 4.09 juhatab Järvi Zürichi Tonhalle orkestrit George Enescu Festivalil Sala Palatuluis Bukarestis Rumeenias. Ettekandele tulevad Honeggeri "Pacific 231", Dvořáki Sümfoonia nr 9 ja George Enescu "Symphonie Concertante" tšellole ja orkestrile b-moll op. 8. Viimases soleerib Rumeenia tšellist Andrei Ioniță. 7.–8.09 astub Järvi Zürichi Tonhalle orkestriga üles Dvořákova Praha muusikafestivalil Rudolfinumi Dvořáki saalis. 7.09 tuleb ettekandele Dvořáki Tšellokontsert h-moll op. 104 ja tema Sümfoonia nr 9 e-moll. Tšellol soleerib Anastasia Kobekina. 8.09 tulevad ettekandele Ludwig van Beethoveni Klaverikontsert nr 3 c-moll op. 37 ja Anton Bruckneri Sümfoonia nr 9. Solistina astub üles tšehhi pianist Ivo Kahánek. 13.–15.09 esitab Zürichi Tonhalle orkester Järvi juhatusel Zürichis Grosse Tonhalles kolmel kontserdil Robert Schumanni Tšellokontserdi a-moll op. 129 ja Anton Bruckneri Sümfoonia nr 9. Tšellol soleerib Kian Soltani. 20. ja 21.09 esitab Zürichi Tonhalle orkester Järvi juhatusel Zürichis Grosse Tonhalles Ludwig van Beethoveni avamängu "Die Weihe des Hauses" ("Maja pühitsemine") C-duur op. 124, Sümfoonia nr 2 D-duur op. 36 ja Klaverikontserdi D-duur op. 61a.

Soleerib Soome pianist Olli Mustonen. 22.09 tuleb sama kava ettekandele Chiesa di Francescos Locarnos. 27. ja 28.09 seisab Järvi Pariisi Orkestri (Orchestre de Paris) ees Pierre Boulezi nimelises suures saalis Pariisi Filharmoonias. Kavas on Richard Straussi "Josephs Legende": Sümfooniline fragment op. 63 ja Viulikontsert d-moll op. 8, kus soleerib prantsue viuldaja Renaud Capuçon. Samuti tuleb ettekandele César Francki Sümfoonia d-moll.

- [2.09 Tõnu Kõrvitsa klaverimuusika kõlab Jaapanis Takahiro Akiba esituses.](#) Pikaäagne eesti muusika tutvustaja Jaapanis, pianist Takahiro Akiba, annab 2.09 kontserdi Naganos, Shinshu International Music Village'i Kodama Hallis. Teiste seas on kavas Tõnu Kõrvitsa 5-osaline klaveriteos "Viis unustatud taevamustrit" (2017), mille helilooja on pühendanud Takahiro Akibale.
- [2.09 René Eespere autorikontsert Argentiinas.](#) Argentiina kitarrist Esteban Colucci annab Buenos Airese Taani kirikus (Iglesia Dinamarquesa) kontserdi René Eespere muusikast. Ettekandele tulevad soolokitarriteosed "Motus", "Immutatio", "Concentus", "Twelve in Seven", "Tactus spiritus", "Tactus sensus", "Inventum" ja "Evocatio". Esiettekandes kõlab "Ritornell d-moll/D-duur" versioon kahele kitarrile. Koos Esteban Colucciga musitseerib teoses Roberto Garcia Barragan (kitarr). Esteban Colucci on René Eespere teoste sage esitaja. 2016. aastal andis ta välja helilooja autoriplaadi "In Doubt".
- [2.–11.09 Pärdi päevad.](#) 2023. aasta Pärdi päevade kontsertidel on **Arvo Pärdi** looming dialoogis nii mitme heliloojaga: Pärt – Saint-Saëns; Pärt – Tormis; Pärt – Kõrvits; Pärt – Tüür; Pärt – Lang. Pärdi päevade kontserdid toimuvad üle Eesti: Haapsalus, Kärdlas, Kuressaares, Pärnus, Narvas, Viljandis, Paides, Raplas, Tartus, Viimsis, Tallinnas ja Laulasmaal. Pärdi päevade avakontserdil Tallinna Jaani kirikus toob **Tõnu Kaljuste** koos **Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga** ettekandele kaks pea sajandilise vahega loodud sümfooniat – Camille Saint-Saënsi 3. sümfoonia ja Arvo Pärdi 3. sümfoonia. Saint-Saënsi "Orelisümfoonia" soleerib Soome noorema põlve üks silmapaistvamaid organiste **Aleksanteri Wallius**. Kammerkoor **Collegium Musicale** on oma kontserdikavasse Arvo Pärdi loominguga kõrvale valinud **Erkki-Sven Tüüri** teosed oma värskelt albumilt "Canticum Cantorum Caritatis", mis pälvis hiljuti Saksamaa plaadikriitikute ühenduse auhinna. **Vanalinna Hariduskollegiumi (VHK) keelpilliorkester Rasmus Puuri** juhatusel toob kokku Arvo Pärdi ja **Veljo Tormise** – heliloojad, kelle loominguga oluline lähtepunkt on olnud sõna. VHK kontsertidel astub üles maailma ühe mainekama ja olulisema, Carl Nielsen nimelise rahvusvahelise viuldajate konkursi võitja **Hans Christian Aavik**. Ansambel **Vox Clamantis** toob oma kavas Arvo Pärdi koorimuusika kõrvale Ameerika ühe tuntuma ja enim esitatud helilooja **David Langi** värsket vokaalloomingu. Laul „we were“ on kirjutatud Vox Clamantisele, kes toob Pärdi päevadel selle Eesti publiku ette esimest korda. Koos ansambliga on laval **Kristjan Kannukene** (viola), **Johannes Sarapuu** (tšello) ja **Anto Önnis** (löökpillid). **Eesti Filharmoonia Kammerkoori, Tallinna Kammerorkestri** ja dirigent **Risto Joosti** kavas saavad kokku Arvo Pärdi 2017. aastal

loodud eestikeelne kooriteos “Ja ma kuulsin hääle ...” ning **Tõnu Kõrvitsa** eelmisel aastal valminud oopus solistidele, koorile ja keelpilliorkestrile “Tiibade häääl”. Arvo Pärdi sünnipäeval, 11.09, saab tähistada uue albumi sünni. Saksa plaadifirma ECM värsketele Arvo Pärdi autoriplaadile on Tõnu Kaljuste koos oma kollektiivide Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestriga jäädvustanud seni salvestamata teosed või teoste uuemad versioonid. Salvestus toimus eelmise aasta septembris Tallinnas Metodisti kirikus. Album “Tractus” on ECMi välja antud Pärdi autoriplaatide reas juba seitsmeteistkümmes. Esitluskontserdid toimuvad 10.09 Tartu Pauluse kirikus ja 11.09 Tallinna Jaani kirikus. Pärdi päevade kunstiline juht on Tõnu Kaljuste.

- **6.09 Olari Elts juhatab Soome Raadio Sümfooniaorkestrit.** ERSO peadirigendi **Olari Eltsi** juhatusel tulevad Helsingis Musiikkitalos ettekandele Ukraina ühe tuntuma helilooja Valentõn Sõlvestrovi Sümfoonia nr 7, **Arvo Pärdi** Sümfoonia nr 3, Felix Mendelssohni avamäng “Suveöö unenägu” op. 21 ja Lõuna-Aafrika Vabariigi helilooja ja tšellisti Abel Selaocoe tšellokontsert “Four Spirits” (arr. Benjamin Woodgates), kus soleerib helilooja ise. Solistina astub veel üles Bernhard Schimpelsberger Aafrika trummidel.
- **8.09 ECM Records annab välja uue albumi “Reminiscentiae” Veljo Tormise muusikaga.** Veljo Tormise 93. sünniaastapäeval ilmuval autorialbumil esitavad helilooja teoseid **Eesti Filharmoonia Kammerkoor** ja **Tallinna Kammerorkester Tõnu Kaljuste** juhatusel. Plaadile on jäädvustatud orkestritsükli “Kevadkillud”, “Suvemotiivid”, “Sügismaastikud” ja “Talvemustrid” ühispealkirjaga “Reminiscentiae”. Albumi avateos on 45 aastat tagasi Kaljuste poolt tellitud laul “Tornikell minu külas”, samuti kõlavad plaadil “Mure murrab meele”, “Kurvameelsed laulud”, “Hamleti laulud” (I) ja “Helletused”. Muusika on salvestatud Tallinna Metodisti kirikus 2020. aasta oktoobris ja novembris.
- **8.09 Jonas Tarmi kammerteose esiettekande New Yorgis.** New Yorgi Eesti majas tuleb esiettekandele Jonas Tarmi “Uni”. Kontserdisari “Off the Chamber” tutvustab ebaharilikele koosseisudele loodud muusikat. Seekordsel kontserdil astuvad üles Joanna Mielezsko (metsosopran), Anna Viemeister (metsosopran), Ezra Costanza (vioola) ja Steve Long (klaver). Lisaks Tarmile kõlavad maailmaesiettekandes ka Zach Hicksi ja Ethan D'Veri teosed.
- **8. ja 9.09 Vanemuise Sümfooniaorkestri hooaja avakontserdid.** Seekordsel Vanemuise sümfooniaorkestri hooaja avakontserdil saab Eestis esmakordselt kuulata **Tõnu Kõrvitsa** teost segakoorile ja sümfooniaorkestrile “Tota pulchra es, amica mea”, mille esiettekande tegid möödunud aastal MDR radiokoor ja sümfooniaorkester Leipzigi Gewandhausis. Tšellist **Marcel Johannes Kitse** soleerimisel kõlab Edward Elgari mõtlik ja eelegiline tšellokontsert. Kontserdiõhtule

paneb punkti Gustav Holsti seitsmeosaline orkestrisüit "Planeedid" **Tauno Aints** seades. Kontserdid toimuvad 8.09 Vanemuise kontserdimajas ja 9.09 Viimsi Artiumis. Orkestrit juhatab **Risto Joost**.

- **9.09 Marianna Liigi orkestriteos kõlab Bonni Beethovenfestil.** Marianna Liigi "Downstream / Upstream" tuleb ettekandele WDR Funkhausorchesteri kontserdil Bonnis Telekom Forumis. Filmi-, jazz- ja elektroakustilise muusika kontserdi "Tipping Points" nimelooks on Rachel Portmani esiettekandele tulev teos viiulile ja orkestrile. 31.08–24.09 toimuva Beethovenfesti programmis on üle 70 kontserdi, festivali avakontserdil juhatab Zürichi Tonhalle orkestrit Paavo Järvi. WDR Funkhausorchester annab sama kavaga kontserdi juba päev varem Kölnis Funkhaus Wallrafplatzis. Orkestrit juhatab Erina Yashima.
- **9.09 Urmas Sisaskile pühendatud kontserdisari "Kummardus tähtede taha".** 9.09 algab helilooja **Urmas Sisaskile** pühendatud kontserdisari "Kummardus tähtede taha". Avakontserdil "Tähistaeva klaver" Jänedal saalis esitavad pianistid **Tiiu Sisask** ja **Lauri Väinmaa** valitud osad Sisaski tähistaevatsüklistest "Põhja"-, "Lõuna"-, "Ekvatoriaal"- ja "Põhjapolaartaevas". 14. oktoobri kontserdil "Armastusest sündinud viisid" kõlavad Jänedal tehnikumi suures saalis Sisaski koorilaulud. Esinevad **segakoor K.O.O.R.** ja **Lehtse Kammerkoor Raul Talmari** juhatusel. Esmakordselt Eestis esitatakse Urmas Sisaski viimaseks jäänud teos "Universumi loomine" ning laul "Õnne ootel" Marie Underi tekstile. Samuti kõlavad valitud osad suurteosest "Gloria Patri II". 9. detsembri kontserdil "Lõunataeva helid" esitab pianist **Johan Randvere** valitud palu Urmas Sisaski "Lõunataeva" tsüklist. Kontserdisarja korraldab Jänedal Muuseum.
- **9., 10., 14. ja 15.09 Urmas Sisaskile pühendatud kontserdid.** Kontserdiagentuuri Uus Kontsert korraldusel annavad 9.09 Rapla Kultuurikeskuses ja 10.09 Türi Kultuurikeskuses kontserdid **Karmen Puis** (metsosopran) ja **Piia Paemurru** (klaver), kes toovad ettekandele Urmas Sisaski vokaaltsükli "Ganymedes" Marie Underi tekstile. **Neeme Punder** (flööt) ja **Tiit Peterson** (kitarr) esitavad tsükli "Nüüdisaegne sodiaak" 14.09 Vastseliina rahvamajas ja 15.09 Lüllemäe rahvamajas.
- **9.–23.09 Neeme Järvi juhatab Mahleri 2. ja 8. sümfooniad.** 8. ja 9.09 seisab Järvi **Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri** ees Estonia kontserdisaalis, kus ettekandele tuleb Gustav Mahleri Sümfoonia nr 8, tuntud ka kui "Tuhanda sümfoonia" oma tavatult suure koosseisu tõttu. Lisaks ERSOle astub üles **Segakoor Latvija, Eesti Rahvusmeeskoor, Rahvusoper Estonia poistekoor** ja kammerkoor **Voces Tallinn**. Kaasa teevad solistid **Laura Aikin** (sopran), **Anne Schwanewilms** (sopran), **Elina Nechayeva** (sopran), **Marie Seidler** (metsosopran), **Kai Rüütel** (metsosopran), **Michael Heim** (tenor), **Thomas Hampson** (bariton) ja **Ain Anger** (bass). 22.09 juhatab Järvi Estonia kontserdisaalis Mahleri 2. sümfooniad ("Ülestõusmine").

Esinevad Segakoor Latvija ja ERSO ning solistidena **Mirjam Mesak** (sopran) ja **Tuuri Dede** (metsosopran). 23.09 tuleb 2. sümfoonia ettekandele Pärnu kontserdimajas.

- [9.–30.09 "Musica Sacra" sügiskontserdid Pärnu Eliisabeti kirikus.](#) 9.09 astub soolokavaga üles pianist **Lauri Väinmaa**, kes esitab teoseid romantikute Franz Schuberti, Robert Schumanni ja Ferenc Liszti teoseid. 16.09 esinevad **Kai Kallastu** (sopran) ja **Andrus Kallastu** (klaver). Kavas on Robert Schumanni ja Richard Straussi teosed. 23.09 esitab pianist **Irina Zahharenkova** klassiku Ludwig van Beethoveni klaverisonaadid nr 25, 26, 27 ja 28. 30.09 esinevad **Sigrid Kuulmann** (viul) ja **Piret Väinmaa** (klaver), kavas Wolfgang Amadeus Mozarti sonaadid klaverile ja viiulile. "Musica Sacra" on kontserdisari, mille eesmärk on kanda ette uudisloomingut, anda interpretidele võimalus teostada kunstiliselt eredaid kontserdikavu, kaasata eestlastele lisaks kõrgel tasemel külalismsuusikuid ning viia kontserdiprojekte Eestist välja. Kontserdisarja korraldab Pärnu Ooper. Sarja kunstiline juht on Andrus Kallastu. Sari jätkub oktoobris.
- [10.09 Rae Kammerkoori kontsert "Valges vaikuses on võlu".](#) Rae Kammerkoor annab Rae Kultuurikeskuses tasuta kontsert-peaproovi Itaalias toimuva rahvusvahelise festivali Voices For Peace eel. Kavas on **Ester Mägi**, **Urmas Sisaski**, **Karin Tuule**, **Brenda Pärteli**, **Pärt Uusbergi**, **Veljo Tormise**, Felix Mendelssohni, Ola Gjeilo ja Bruno Bettinelli teosed. Koori juhatavad Ingrid Orumaa ja Brenda Pärtel.
- [10.–12.09 Tähe-Lee Liivi kontserdid Tallinnas.](#) Noorema generatsiooni üks silmapaistvamaid pianiste **Tähe-Lee Liiv** annab 10.09 soolokontserdi Tallinna Muusika- ja Balletikooli kammersaalis. Kontserdil kõlavad Bachi üks nõudlikumaid prelüüde ja fuugasid (HTK II cis-moll), sulnis Beethoveni "Pastoraalne sonaat", üks suurimaid väljakutseid nii poeetilise kui virtuoossuse osas – Liszti "Tuisk", Schumanni "Fantaasia", mis viib kuulaja ulmelisele fantaasia ja reaalsuse piirimaile, Raveli enigmaatilised osad tsüklist "Peegeldused" ("Paat ookeanil" ja "Narri õhtulaul"), Bartulise jaapani kirsipuude õitsemise pühast ajendatud "Hanami" ja kujundlikud prelüüdid ning "Väike sonaat" Leedu kuulsaima helilooja Čiurlionise sulest, kes on ainulaadsena maailmas ka ühtlasi Leedu kujutava kunsti klassik.. 12.09 astub Liiv üles **Tallinna Keelpillikvartetiga** Tallinna Keskraamatukogu saalis. Kavas on Robert Schumanni muusika.
- [10.–15.09 Pärnu Rahvusvaheline Ooperimuusika Festival PromFest.](#) Festivali peasündmuseks on Klaudia Taevi nimeline noorte ooperilauljate konkurss, mille edukalt esinenud lauljad ongi peamised artistid, kellega on seotud festivaliprogramm. Lisaks konkursile ja ooperiproduksioonile Endla teatris toimuvad ka loengud ja meistrikklassid noortele lauljatele. 2023. aasta festivalil tuuakse esmakordselt Eestis lavale Jules Massenet' ooperi "Tuhkatriinu" uusproduksioon, mille rollides on

Klaudia Taevi nimelise konkursi möödunud aastate laureaadid. Lavastus valmib koostöös Kaunase Riikliku Muusikateatriga. “Tuhkatriinut” esitatakse kahel korral – 10. ja 12. septembril Pärnu Endla teatris. Ooperi muusikaline juht ja dirigent on **Erki Pehk**, lavastaja ja koreograaf **Jüri Nael**.

- **11.09 Arvo Pärdi sünnipäevale pühendatud orelikontsert.** Rakvere Kolmainu kirikus esineb **Kristel Aer**, kelle kontsert on pühendatud **Arvo Pär dile**.
- **12.–26.09 Tudengiteisipäeva kontserdid EMTA kammersaalis.** 12.09 astub soolokavaga üles pianist **Tiit Tomp**, kes esitab Johann Sebastian Bachi Prelüüdi ja fuuga e-moll HTK I, Jāzeps Vītolsi “10 läti rahvaviisi” op. 29, Fryderyk Chopini Etüüdi op. 10 nr 12 c-moll “Revolutsiooniline”, Sergei Prokofjevi Etüüdi op. 2 nr 1 ja Klaverisonaadi nr 7 B-duur op. 83 ning Ludwig van Beethoveni Sonaadi nr 12 A-duur op. 26. 19.09 toob pianist **Marianne Liis Oissar** ettekandele Johann Sebastian Bachi Partiita nr 4 D-duur BWV 828, Fryderyk Chopini Etüüdi cis-moll op. 10 nr 4, Ludwig van Beethoveni Sonaadi nr 17 G-duur op. 31 nr 1, Aleksandr Skrjabini Etüüdi gis-moll op. 8 nr 9 ja Jāzeps Vītolsi Variatsioonid-portreed op. 54. 26.09 esineb pianist **Hyerin Youk**. Kavas on Johann Sebastian Bachi prelüüd ja fuuga f-moll BWV 857, Domenico Scarlatti Sonaat d-moll K 9 ja Sonaat G-duur K 13, **Tõnu Kõrvitsa** Variatsioonid teemale “Ma tänan Sind”, Fryderyk Chopini Etüüd op. 25 nr 11, Sergei Rahmaninovi Etüüd op. 39 nr 6, Wolfgang Amadeus Mozarti Sonaat nr 18 D-duur, Isang Yuni “Viis pala klaverile”, Ludwig van Beethoveni Sonaat nr 30 E-duur op. 109, Fryderyk Chopini Skertso nr 2 b-moll op. 31. Kontserdisari “Tudengiteisipäev” peegeldab EMTA üliõpilaste laia spektrit klassikast pärimuseni ning viulist fagotini. Esinevad nii esmakursuslased kui ka peatsed koolilõpetajad, nii eesti kui ka välistudengid, solistid ja kammeransamblid.
- **14.09 Kontserdisarja "Sümfooniline lõuna" hooaja avakontsert.** Sümfoonilise lõuna hooaja esimene kontsert toimub Estonia kontserdisaalis, kus oma peadirigendi **Olari Eltsi** juhatusel kannab **Eesti Riiklik Sümfooniaorkester** ette klassikute Ludwig van Beethoveni Viulikontserdi D-duur, op. 6. I osa ja Wolfgang Amadeus Mozarti Sümfoonia nr 41 C-duur. Solistina astub üles noorema põlvkonna üks hinnatumaid viuldajaid **Hans Christian Aavik**. Neljapäevased lõunakontserdid toovad kuulajate ette parima valiku reedeõhtusest kavast.
- **14. ja 15.09 Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontserdid Poolas.** **EFK Tõnu Kaljuste** juhatusel annab kaks kontserti muusikafestivalil Wratislavia Cantans. 1966. aastal Andrzej Markowski poolt oratooriumi- ja kantaadifestivalina asutatud Wratislavia Cantans keskendub tänaseni eelkõige inimhäälele ning kannab tänava alapealkirja “Emake loodus”. EFK kontserdikavas pealkirjaga “Laulud loodusest” on **Veljo Tormise** “Kiigelaulud”, “Vastlalaulud” ja “Jaanilaulud” tsüklist “Eesti kalendrilaulud” ning kümme kond **Cyrrillus Kreegi** laulu, nende seas “Nõmmelill”,

“Talvine õhtu”, “Mis sa sirised, sirtsukene?” jt. Kontserdid leiavad aset 14.09 Nowogrodziecis Muza Arts Centre’is ja 15.09 Wrocławis Rahvuslikus Muusikafoorumis (Narodowe Forum Muzyki).

- **14.–23.09 Lõuna-Eesti Kammerorkestri kontserdid Võrus, Põlvas ja Tartus.** 14.09 annab Lõuna-Eesti Kammerorkester **Juan José Restrepo Duarte** juhatusel kontserdi Võru Kultuurimajas Kannel. Kavas on Francisco Lequerica “Concerto per ripieno” op. 61, Ottorino Respighi “Il tramonto” (solist **Sandra Laagus**, metsosopran) ja **Tauno Aintsi** Kontserdi akordionile ja kammerorkestrile Eesti esiettekanne (solist **Mikk Langeproon**). Samuti on kavas kaks esiettekannet Columbia heliloojalt: Francisco Lequerica “Vision de Fray Alonso” op. 82 ja Leonardo Federico Hoyose “Bartokiana”. 21.09 esitatakse sama kava Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses ja 23.09 Heino Elleri Muusikakoolis Tartus.
- **15. ja 16.09 Eesti Kontserdi hooaja avakontsert.** Hooaja avakontserdi kava ühendab sajandeid vanu helitöid kaasaja kõlailmaga. Kesksel kohal troonib Max Richteri ikooniline Vivaldi-tõlgendus “The New Four Seasons. Vivaldi Recomposed”, milles soleerib Norra viiuldaja Mari Samuelsen. Samuti on kavas **Arvo Pärdi** “Fratres” ning Caroline Shaw’, Pēteris Vasksi, Hildur Guðnadóttiri, Anne Mülleri ja Hildegard von Bingeni looming. Laval on Sinfonietta Rīga. Kontserdid toimuvad 15.09 Jõhvi kontserdimajas ja 16.09 Estonia kontserdisaalis.
- **15.–17.09 XV Rahvusvaheline Kandlefestival.** XV Rahvusvaheline Kandlefestival toimub 15.–17.09 Tartus. Peaesineja on Itaaliast pärit Franziska Fleischanderl ja Deniel Perer. Festivali lõppkontserdil astub üles selleks puhuks **Ruth Kuhi** eestvedamisel kokku pandud festivali ansambel, mis koosneb parimatest kromaatilise kandle mängijatest üle Eesti. Esitusele tuleb Henry Purcelli, Johann Pachelbeli, **Arvo Pärdi**, **Urmas Sisaski**, Jean-Baptiste Lully, Philip Glassi, Michio Miyagi looming ning spetsiaalselt kandlele kirjutatud teosed **Brenda Pärteli** ja **Karin Tuule** sulest. Festivali raames leiab aset ka Eesti Pärimumusika Keskusega koostöös korraldatud V Väikekandle festival. Kontserdid toimuvad Heino Elleri Muusikakoolis, Aparaaditehase Armastuse saalis, Tartu Ülikooli muuseumi valges saalis ja Tiigi Seltsimajas. Festivali korraldab Eesti Kandleliit.
- **16.–22.09 Läänemere Filharmoonikute turnee “Midnight Sun”.** Dirigent Kristjan Järvi koos oma orkestriga Baltic Sea Philharmonic on septembris turneel Saksamaal ja Itaalias. Publikuni tuuakse kava, kus katkendid Igor Stravinski “Tulilinnust” on raamitud Põhjamaade heliloojate teostega: **Kristjan Järvi** “Ascending Swans”, “Runic Prayer” ja “Midnight Sun”, **Arvo Pärdi** “Da pacem Domine”, Jean Sibeliuse Sümfoonia nr 2 (katkendid), Georgs Pelēcise “Concertino bianco” II osa ning **Liis Jürgensi** “Tabu-tabu unenägu”. Kontserdituur algab 16.09 Usedomi Muusikafestivalil ning liigub läbi Halle, Merano, Verona ja Rimini.

- [17.09 Jüri Reinvere orkestriteose “Liivale kirjutatud” Saksamaa esiettekanne.](#) Kieli Filharmooniaorkester toob oma kontserdil Wunderino-Arenal ettekandele Jüri Reinvere 2001. aastal valminud orkestriteose “Liivale kirjutatud”. Lisaks on kavas Joseph Haydni Tšellokontsert nr 1 C-duur (solist Tanja Tetzlaff) ja Franz Schuberti Sümfoonia nr 9 C-duur. Kontserti juhatab Daniel Carter.
- [17.09 Kontsert "Leo Normet 101".](#) 17. septembril 2023 oleks helilooja ja muusikateadlane **Leo Normet** tähistanud 101. sünnipäeva. Sündmuse tähistamiseks toimub Arvo Pärdi Keskuses kontsert. Ettekandele tuleb **Urmas Sisaski** klaveritsükkel "Taevakuusnurk. Kajakas ja vesi. In memoriam Leo Normet“ **Lauri Väinmaa** esituses. Leo Normeti teostest tulevad ettekandele tema kaks vokaaltsükli "Garcia Lorca y la muerte" (vokalist **Anna Grete Joamets**, klaveril **Tanel Joamets**) ja "Chamber Music" (vokalist **Atlan Karp**, klaveril **Piia Paemurru**). Flötist **Marion Strandberg** ja harfist **Liis Jürgens** esitavad **Alo Põldmäe** "Kaks antiikset pala" flöödile ja harfile. Maailma esiettekandele tuleb Leo Normeti mälestuseks pühendatud teos SOLITUDES altviulile ja klaverile Kanada helilooja **Ted Dawsoni** sulest. Esitavad **Kaija Lukas** ja Lauri Väinmaa. **Seppo Zettenberg** loeb katkendi raamatust "Rändajad Soome sillal". Kontserdi lõpetab Alo Põldmäe Jannseni ariooso (esitab **Oliver Kuusik**) ja Koidula aaria (esitab **Maria Listra**) ooperist "Emajõe ööbikud". Ooperi sünonpsise autor on **Rein Veidemann**, libreto autor **Leelo Tungal**. Klaveril saadab Piia Paemurru. Mälestuskontserti juhivad **Sirje Normet** ja Leo Normeti õpilane Alo Põldmäe.
- [17.–24.09 Hans Christian Aaviku kammerkontserdid.](#) 17.09 esineb viiuldaja **Hans Christian Aavik** pianist **Karolina Aavikuga** Viimsi Püha Jaakobi kirikus. 22.09 esineb Aavik Duo Robert Schumanni Seltsi majas Frankfurdis kontserdil "Spectrum of sounds/Spektrum der Klänge", kus kavas on George Enescu Sonaat nr 3 a-moll "Dans le caractère populaire roumain" viiulile ja klaverile op. 25 ja Ástor Piazzolla "Le Grand Tango". 24.09 esineb Hans Christian Aavik koos Dmytro Udovychenko (viul), Noga Shahami (viola), Gary Hoffmani (tšello) ja Itai Navoniga (klaver) Kronberg Festivalil Carl Bechsteini saalis Casals Foorumis Saksamaal. Kavas on Franz Schuberti Trio B-duur viiulile, violale ja tšellole D 581, Pablo Casalsi "Rêverie" tšellole ja klaverile ja "Romanza" tšellole ja klaverile ning Gabriel Fauré Trio d-moll klaverile, viiulile ja tšellole op. 120.
- [19. ja 20.09 Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkester festivalil MITO SettembreMusica.](#) EFK ja TKO annavad **Risto Joosti** juhatusel kaks kontserti Itaalias festivalil MITO SettembreMusica. Paralleelselt Milanos ja Torinos toimuv rahvusvaheline muusikafestival kannab alapealkirja “Linnad”. Ettekandele tuleb **Arvo Pärdi** “L’abbé Agathon” (Tõnu Kõrvitsa seade) ja **Tõnu Kõrvitsa** “Tiibade hää” (Itaalia esiettekanne), **Doris Kareva** tekstile loodud ligi tunniajane tsükkel metsosopranile, violale, segakoorile ja keelpilliorkestrile. Kontserdid

toimuvad 19.09 Giuseppe Verdi nimelise konservatooriumi saalis Torinos ja 20.09 Dal Verme teatris Milanos.

- [20.09 Kontsert "Meistrid laval"](#). Hinnatud muusikud trompetist **Indrek Vau** ja pianist **Peep Lassmann** annavad kontserdi EMTA Kontserdi- ja Teatrimaja suures saalis. Kavas on Igor Stravinski "Pulcinella süit" ja "Serenade in A" ning Alfred Desenclose "Incantation, Thrène et Danse".
- [23. ja 24.09 Hollandi kammerkoor 4bij4 esitab eesti heliloomingut kontserdil "Balti muusika"](#). Kontserdil tuleb ettekandele kaasaegsete Baltimaade heliloojate looming, sh **Tõnu Kõrvitsa** "Hümnid Läänerannikult", **Patrik Sebastian Undi** "Öö", **Galina Grigorjeva** "Alleluia", aga ka **Ester Mägi** ja **Arvo Pärdi** teosed. Kontserdil on kaastegev saksofonikvartett TempoRarely. Utrechti tegutsevat kammerkoori 4bij4 juhatab Samuel Reid Navarro. Kontserdid toimuvad 23.09 Vleuteni Torengleinkerkis ja 24.09 Utrechti Wilhelminakerkis.
- [28.–30.09 Festival "Sound Plasma 2023"](#). 28.09 esineb esimest korda Eestis New Yorgist pärit prestiižse Ernst von Siemensi Ansambli auhinna võitnud Ekmelesi Vokaalansambel koosseisus Charlotte Mundy (sopran), Elisa Sutherland (metsosopran), Timothy Parsons (kontratenor), Tomás Cruz (tenor), Jeffrey Gavett (bariton ja dirigent) ja Steven Hrycelak (bass). Kavas on James Weeksi "Primo Libro", Taylor Brooki "Motorman Sextet", Erin Gee "Mouthpiece 36" ja **Arash Yazdani** "In My Boundless Turmoil". 29.09 astub Eesti publiku ette mainekas, mitmeid auhindu võitnud peaaegu ja 25 aastat tegutsenud Mondrian Ensemble koosseisus Ivana Pristašová (viiul), Petra Ackermann (viola) ja Karolina Öhman (tšello). Nende esituses kõlavad Eesti esmaettekanded: Dieter Ammanni "Hommages", Edu Haubensaki Keelpillitrio, Giacinto Scelsi Keelpillitrio, Clara Iannota "LIMUN" ja Christian Winter-Christenseni Keelpillitrio. 30.09 esitab **Tallinna Uue Muusika Ansambel** esmaettekande tšehhi helilooja Marek Keperti kammeroperist "Hibiki", mille libreto autor on helilooja ise. Solistidena astuvad üles sopranid **Laura Štoma** ja **Mariliis Lahesalu**. Dirigent on Arash Yazdani. Festival jätkub 24.–25.11 Berliinis.
- [28.09–1.10 Festival TubIN](#). Festival TubIN 2023 jätkab järjekindlalt kahel eelmisel aastal alustatud teekonda **Eduard Tubina** sümfooniade tutvustamisel ja nendega seonduvate sündmuste ning teemade mõtestamisel. Tänavuse festivali keskmes on Eduard Tubina seitsmes ja kaheksas sümfoonia ning festivali peateemaks on järjepidevus. Tubina eeskuju olulisusest Eesti noorte heliloojate põlvkonnale annab tunnistust tänavuse festivali avateos, **Arvo Pärdi** esimene sümfoonia, mis on pühendatud Pärdi ja Tubina ühisele õpetajale **Heino Ellerile**. Järjepidevust hoides on tänavusel festivalil pühendatud Elleri olulise õpetaja **Rudolf Tobiase** 150. juubeliaastale nii Heino Elleri Muusikakooli õpilaste galakontsert kui ka Joonas Hellerma juhitud vestlusring "Vabaduse väravas", mis avab Tobiase Tartu-aastate

sõpruskonna rolli Eesti Vabariigi kujunemisel. Festivali lõppkontserdil “Käest kätte” kõlavad teosed, kus iga helilooja moodustab oma loominguga ühe mõttelise lüli eelkäija-järeletulija ketis (Mendelssohn, Bruch, Tobias, Tubin). Kontserte annavad **Eesti Riiklik Sümfooniorkester** ja **Vanemuise Sümfooniaorkester Mihhail Gerts** juhatusel, keelpillikvartett **M4GNET**, **Karmen Puis** (sopran) ja **Urmas Taniloo** (orel), **Heili Rosin-Leivategija** (flööt) ja **Mihhail Gerts** (klaver). Kontserdid toimuvad peamiselt Tartus Vanemuise kontserdimajas, aga ka Estonia kontserdisaalis, Eesti Rahva Muuseumis ja Heino Elleri Muusikakooli Tubina saalis. Festivali kunstiline juht on Mihhail Gerts, korraldaja Eesti Kontsert.

- **29.09 Hans-Gunter Locki autorikontsert.** Helilooja ja muusikateadlane, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia elektroakustilise loomingu lektor ja Eesti Kunstiakadeemia uusmeedia stuudio juhataja Hans-Gunter Locki autorikontserdil EMTA *blackbox*’is kõlavad Locki ruumilised *live*-elektroonilised ja akusmaatilised heliteosed.
- **29., 30.09 ja 1.10 Portlandi kammerkoor Cappella Romana avab oma hooaja Grigorjeva ja Pärdi muusikaga.** Cappella Romana on Ameerika Ühendriikides Oregoni osariigis Portlandis tegutsev professionaalne kammerkoor, mis esitab varajast ja kaasaegset vaimulikku muusikat. Oma 32. hooaja avab koor kontserdiprogrammiga “Odes of Repentance. Grigorjeva & Pärt”, mida esitatakse kolmel korral Seattle’is ja Portlandis. Ettekandele tulevad **Galina Grigorjeva** “Vespers” ning **Arvo Pärdi** teosed Cappella Romana albumilt “Odes of Repentance”, sh osad teosest “Kanon pokajanen”. Koori juhatab Alexander Lingas.
- **30.09 Pianist Mantas Šerniuse soolokavas kõlab Pärt Uusbergi pala.** Leedu pianist Mantas Šernius astub Arvo Pärdi Keskuses üles soolokontserdiga “Linnutee”, kus ta Eesti muusikast esitab **Pärt Uusbergi** teose “Hingelinnete I”. Lisaks kõlab Debussy, Chopini, Liszti ja Stasys Vainiūnase looming.